

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/59/2022
Identifikačné číslo spisu:	1419010141
Dátum vydania rozhodnutia:	10.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1419010141.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaniča, na neverejnom zasadnutí konanom 10. apríla 2024 v Bratislave, v trestnej veci obvineného L. B., stíhaného pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e), ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a § 138 písm. b) Trestného zákona o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/5/2021 zo 14. septembra 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky o d m i e t a.

Odôvodnenie

Obvinený L. B. bol rozsudkom bývalého Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 2T/30/2019, z 28. septembra 2020, uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e), ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v bodoch 1/ až 7/ a § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v bode 1/

počas školského roka 2014/2015 - počas vyučovania v spoločnej triede na Y. so sídlom Q. č. XX v Q. (ďalej len „Y.“) keď v škole boli osobne prítomní poškodená B.M. U.Á., nar. XX. X.XXXX (ďalej len „poškodená“) a obžalovaný tento prejavoval o poškodenú ako muž záujem, a to spôsobom, že si ju nadmerne všimal, a to spôsobom, že ju sledoval počas vyučovacieho procesu pohľadom, prihovárал sa jej cez prestávky i napriek tomu, že poškodená mu vysvetľovala, a teda oznamovala, že jej je to nepríjemné

v bode 2/

v roku 2015 v období štyroch mesiacov obžalovaný písal poškodenej každý tretí deň cez aplikácie Messenger, z facebookového konta L. B., ako i z e-mailu L..Y.P. ako poškodenú ľúbi, čo bolo v škole i

napriek nezáujmu poškodenej, ktorá si ho zablokovala

v bode 3/

cez Veľkú noc v roku 2015 poškodenú vyhľadal na adrese jej bydliska proti vôli poškodenej, kde jej v izbe poškodenej hovoril, ako mu chýba jej tvár, čo poškodená vnímala veľmi negatívne a obžalovaného vyhánala s tým, aby odišiel z ich bytu

v bode 4/

počas školského roka 2015/2016 počas vyučovania v spoločnej triede na Y. čo bola v škole prítomná poškodená a obžalovaný, prejavoval obžalovaný o poškodenú ako muž záujem, a to spôsobom, že si ju nadmerne všímal, a to spôsobom, že ju sledoval počas vyučovacieho procesu pohľadom, prihovárал sa jej cez prestávky, aspoň raz za deň robil pokusy o kontakt s poškodenou napriek odmietaniu zo strany poškodenej, že sa jej nepáči, čo obžalovaný nerešpektoval a nekriticky si nahováral, že aj poškodená k nemu prejavuje náklonnosť a z dôvodu správania obžalovaného sa poškodená uzatvárala pred spolužiakmi, nechcela chodiť do školy, často plakala, mala problémy so spánkom, bola nervózna a začala byť utiahnutá a situácia sa začala riešiť na podnet matky poškodenej s triednou učiteľkou

v bode 5/

v školskom roku 2015/2016 - si cez prestávku za prítomnosti viacerých žiakov školy, ktorí toto aktívne sledovali, natáčaním si na mobilné telefóny kľakol pred poškodenou na kolená a prosil ju, aby mu dala šancu ohľadom vzťahu s ňou, išla s ním na rande, čo poškodená vnímala negatívne a odmietla ho

v bode 6/

v roku 2016 v období - od mesiaca január - do mesiaca jún - obžalovaný opätovne nadväzoval písomný kontakt s poškodenou - v ktorom prejavoval svoju náklonnosť k jej osobe, a to pozvaniami na rande, zvezením do miesta jej bydliska, na tréningy poškodenej, dopytmi na jej osobu i napriek tomu, že poškodená mu písomne a ústne oznamovala jej nezáujem o jeho osobu a opätovne si ho zablokovala

v bode 7/

na Silvestra v roku 2016 obžalovaný hodil do záhrady v mieste bydliska poškodenej balíček, v ktorom bola gymnastická lopta a báseň, pod ktorú sa obžalovaný podpísal obsahujúca vyznanie lásky a intímne opisy tela poškodenej, a to proti vôli poškodenej

v bode 8/

v školskom roku 2016/2017 - obžalovaný bezdôvodne opakovane sa pohyboval v mieste a v blízkosti bydliska poškodenej a túto sledoval, v dôsledku čoho poškodená nevychádzala vonku a chodievala autom zo strachu, aby obžalovaného nestretla, opätovne ju čakával pred školou a pred miestami, kde chodila na tréningy s tým, že ju chce odviezť domov na motorke, opätovne jej spoločnosť si vynucoval aj počas prestávok vo vyučovaní, dožadoval sa jej osoby, aby s ním išla na rande, aby sa s ním rozprávala - čo poškodená vnímala ako neúnosné atakovanie na jej osobu, toto odmietala, často plakala, mala problémy so spánkom, začala užívať lieky na spanie a depresiu, bola nervózna z dôvodu, čoho bola nútená vyhľadať odbornú zdravotnú pomoc, utiahnutá, pred spolužiakmi sa uzatvárala, bála sa vyjsť von, aby obžalovaného nestretla a predmetnú situáciu bola na podnet matky poškodenej riešená so školskou psychologičkou, matkou obžalovaného a učiteľmi na škole

v bode 9/

v mesiaci január 2017 obžalovaný opätovne nadväzoval písomný kontakt s poškodenou - v ktorom prejavoval svoju náklonnosť k jej osobe, písal, ako ju má rád, pozýval ju kina i napriek tomu, že poškodená mu ústne oznamovala jej nezáujem o jeho osobu

v bode 10/

v mesiaci - február - marec 2017 navštevovala poškodená školu na území Nemecka, z dôvodu, aby zabránila akémukoľvek kontaktu s obžalovaným

v bode 11/

v školskom roku 2017/2018 - od 1. septembra 2017 do 30. júna 2018 navštevovala poškodená školu na území Rakúska, aby zabránila akémukoľvek kontaktu s obžalovaným

v bode 12/

počas letných prázdnin v roku 2018 každý druhý deň - obžalovaný bezdôvodne vyhľadával poškodenú proti jej vôli a sa pohyboval v mieste bydliska poškodenej a túto sledoval a chcel sa s ňou rozprávať

v bode 13/

v polovici mesiaca august 2018 vo večerných hodinách, keď bola poškodená behať, v blízkosti jej bydliska na ulici opäť videla obžalovaného na motorke a ten po nej hodil tašku s USB kľúčom, na ktorom bol vložený román napísaný obžalovaným o poškodenej a v ktorom opisoval jej nahé telo, skutočnosť, že s ňou chce mať pohlavný styk ako aj iné intímne predstavy obžalovaného s poškodenu v dôsledku čoho poškodená z obžalovaného nadobudla strach a reálnu obavu, že by ju mohol sexuálne atakovať, prípadne jej iným spôsobom ublížiť, v dôsledku čoho takéto negatívne správanie nevedela psychicky uniesť a v mesiaci august 2018 sa psychicky zrútila počas komisionálnej skúšky v škole

pričom celé toto konanie v bodoch 1/ až 13/ obžalovaného poškodená vnímala ako stresujúce, necitlivé a nerešpektujúce jej osobu a vlastné potreby, jej vnímanie z týchto situácií bolo sprevádzané negatívnymi emóciami, ktoré boli pre ňu natoľko zaťažujúce, že ich nedokázala primerane spracovať, v dôsledku čoho bola nútená vyhľadať odbornú pomoc a toto konanie obžalovaného môže mať na poškodenú negatívny dopad na psycho sociálny vývoj jej osobnosti.

Za to mu bol podľa § 360a ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. d), j) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, výkon ktorého bol podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona podmienčne odložený a súčasne mu bol uložený probačný dohľad nad jeho správaním s určením v skúšobnej dobe v trvaní 15 mesiacov.

Podľa § 51 ods. 3 písm. f) Trestného zákona mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze kontaktovania s poškodenu v akejkoľvek forme - vrátane kontaktovania - e-mailom, faxom, písomne, telefonicky, SMS/MMS, facebook a iné sociálne siete.

Podľa § 51 ods. 4 písm. a) Trestného zákona mu zároveň bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze - úmyselne nepriblížiť sa k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako sto metrov s výnimkou konania pred súdom a inými orgánmi verejnej moci.

Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona mu tiež bola uložená povinnosť spočívajúca obvineného v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii a zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Na základe odvolania podaného obvineným rozhodoval vo veci Krajský súd v Bratislave. Ten rozsudkom, sp. zn. 3To/5/2021, zo 14. septembra 2021 rozhodol tak, že podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku obvineného spod obžaloby oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom.

Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/5/2021, zo 14. septembra 2021 zo 6. júna 2018 podal 25. marca 2022 dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky, a to z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V dovolaní poukázal na argumentáciu krajského súdu v oslobodzujúcom rozsudku. V prvom rade z rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, že skutok tak, ako bol uvedený v skutkovej vete prvostupňového rozsudku sa stal, ale nenaplnia znaky skutkovej podstaty žalovaného prečinu. Konkrétne absentovali znaky „dlhodobá“ a „takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu o život alebo zdravie, alebo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu života“. Obvinený sa nedopúšťal žalovaného konania po dobu asi 4 rokov, pretože vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že k intenzívnemu konaniu zo strany obvineného nedochádzalo počas celej tejto doby. Jeho prejavy boli skôr sporadické, zriedkavé s obrovskými časovými prestojmi. Podľa krajského súdu nebola preukázaná spôsobilosť správania

obvineného vzbudiť z objektívneho hľadiska vo vzťahu k poškodenej obavu o život alebo zdravie, alebo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jej života. Pocity poškodenej boli len dôsledkom jej nesprávnej interpretácie a chyby v úsudku. Nadmerné sledovanie v škole pohľadom nie je možné považovať za protiprávne. Krajský súd nezistil ani žiadne dôkazy preukazujúce príčinnú súvislosť medzi konaním obvineného a traumou poškodenej. Konanie obvineného ani objektívne nebolo schopné u nej vyvolať depresívnu a úzkostnú symptomatiku. Nebola zároveň preukázaná ani subjektívna stránka prečinu - úmyselné zavinenie. Podľa krajského súdu konanie obvineného nenaplnia formálne, všeobecné (zavinenie) a materiálne (závažnosť) znaky danej skutkovej podstaty.

K tomu prokurátor ďalej uviedol, že z rozsiahleho vykonaného dokazovania vyplýva, že spôsob akým obvinený v inkriminovanom období prejavoval záujem o poškodenú, rozhodne nemožno označiť za štandardné, z medzi nevybočujúce, správanie medzi spolužiakmi.

Následne poukázal na konkrétne závery dokazovania, z ktorých podľa neho jednoznačne vyplýva, že konanie obvineného bolo spôsobilé porušiť objekt chránený danou skutkovou podstatou, k čomu aj došlo, a preto naplnilo všetky znaky danej skutkovej podstaty - ako skonštatoval súd prvého stupňa. Polemizuje preto so závermi krajského súdu, ktorý podľa neho dôkazy vyhodnotil nesprávne a jednostranne v prospech obvineného. Preto sa prokurátor stotožňuje s rozsudkom súdu prvého stupňa vrátane jeho odôvodnenia. Rozsudok odvolacieho súdu je preto podľa neho založený na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Navrhol preto, aby najvyšší súd vyslovil, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v ustanoveniach § 360a ods. 1 písm. b), c), e), ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a v ustanoveniach § 2 ods. 12, § 321 ods. 1 písm. d), § 322 ods. 3, § 285 písm. b) Trestného poriadku v prospech obvineného.

Zároveň navrhol, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a aby podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený ani poškodená sa k dovolaniu prokurátora nevyjadrili.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku), zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku).

Najvyšší súd následne zistil, že dovolanie generálneho prokurátora nie je dôvodné, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý prívodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok

predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike odvolanie. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolací súd uvádza, že tento je naplnený len vtedy, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu § 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona) a pod.

Pre dovolací súd sú rozhodujúce skutkové zistenia, podľa ktorých obvinený mal spáchať skutok tak, ako je uvedený v obžalobe a v uznesení okresného súdu o zastavení trestného stíhania. Dovolací súd teda nemôže, ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať v prípravnom konaní zabezpečené a v súdnom konaní vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totižto v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu prvého či druhého stupňa v takom rozsahu ako to predpokladá odvolacie konanie. S ohľadom na to nemôže dovolací súd skúmať právne závery a dôkazné úvahy súdov nižších stupňov, na základe ktorých dospeli k záveru o naplnení či nenaplnení všetkých znakov žalovaného trestného činu.

Najvyšší súd poznamenáva:

Súd prvého stupňa v pôvodne odsudzujúcom rozsudku konštatuje, že obvinený L. B. spáchal prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), c), e), ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), b) Trestného zákona trestný čin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona spôsobom uvedeným v skutkovej vete rozsudku, a teda že jeho konaním (tam uvedeným) boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty označeného trestného činu. Nepochybne súd prvého stupňa pre vyslovenie takéhoto záveru, vychádzal z dôkazov obsiahnutých v spise a z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, pričom uvedené dôkazy právne určitým spôsobom vyhodnotil.

Naproti tomu Krajský súd v Bratislave v oslobodzujúcom rozsudku primárne konštatuje, že konanie uvedené v skutkovej vete obžaloby nemožno posúdiť ako prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), c), e), ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm.

a), b) Trestného zákona, pretože neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu. Je úplne zrejmé, že krajský súd vo svojom rozsudku (vychádzajúc z tých istých dôkazov ako súd prvého stupňa) hodnotil vykonané dôkazy inak, ako súd prvého stupňa.

Podstata argumentácie krajského súdu v napadnutom rozsudku spočíva v tom, že okresný súd vykonal vo veci potrebné dôkazy, vyvodil z nich správne skutkové závery, avšak nevysporiadal sa do všetkými skutočnosťami významnými pre rozhodnutie, v dôsledku čoho správne zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil a konanie obvineného bez dostatočných dôvodov subsumoval pod skutkovú podstatu prečinu nebezpečného prenasledovania, pričom sa nesprávne vysporiadal s priradením skutkových záverov k znakom skutkovej podstaty a žiadnym spôsobom sa nevysporiadal so zavinením obžalovaného.

Odvolací súd ďalej predovšetkým skonštatoval, že na rozdiel od skutku zisteného okresným súdom, bol rozsah „kontaktovania“ poškodenej i jeho časové obdobie zo strany obvineného užší, pričom inak hodnotil aj reálnu schopnosť kontaktov zo strany obvineného narušiť a zhoršiť kvalitu života poškodenej. V tejto súvislosti polemizoval aj s možnosťou „sledovaním pohľadom počas vyučovania“ ako fyziologickým prejavom živého organizmu privodiť vyžadovaný škodlivý následok. Podstatné časti skutku zisteného okresným súdom sa preto podľa názoru krajského súdu stali, hoci v menšom časovom a vecnom rozsahu. Spochybnil aj záver okresného súdu, že „prenasledovanie“ zo strany obvineného trvalo dlhodobo, pretože prejavy obvineného boli skôr sporadické, zriedkavé a časovými prestojmi, nejednalo sa o zahlcovanie poškodenej správami ani o intenzívne dennodenné vyhľadávanie jej blízkosti. V tej súvislosti potom podľa krajského súdu nebola preukázaná spôsobilosť správania obžalovaného smerom k poškodenej objektívne vzbudiť dôvodnú obavu o jej život a zdravie, alebo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jej života.

Logickým špecifikom rozhodnutia krajského súdu následne bolo, že keďže obvineného spod obžaloby oslobodil, nemohol už upraviť skutok v zmysle ním „prehodnoteného“ dokazovania, ale rozhodol o skutku tak, ako bol formulovaný v obžalobe.

Dovolateľ - generálny prokurátor v dovolaní v podstate argumentuje, že krajský súd nesprávne hodnotil vykonané dôkazy a všetky okolnosti prípadu a že práve súdom prvého stupňa (a ním ako dovolateľom) poskytnuté hodnotenie dôkaznej situácie je to správne a v dôsledku takéhoto hodnotenia boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty uvedeného prečinu.

Pre posúdenie dôvodnosti dovolania však bude potrebné bližšie sa zamyslieť a vyjadriť ku kompetencii najvyššieho súdu v dovolacom konaní.

Ako už bolo uvedené podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Tu najvyšší súd poznamenáva, že ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku (čo je tento prípad), najvyšší súd sa ako súd dovolací nemôže (zákon mu to výslovne zakazuje vid' § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku) zapojiť do „sporu“ medzi dovolateľom a krajským súdom (resp. vo všeobecnosti súdmi nižších stupňov), ak tento spor spočíva primárne len v rozdielnom hodnotení vykonaných dôkazov a okolností prípadu.

Najvyšší súd v tejto súvislosti pripomína, že právomoc dovolacieho súdu je v prípade dovolania podaného oprávnenou osobou uvedenou v § 369 ods. 2 Trestného poriadku striktne ohraničená dôvodmi dovolania len podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku (prvá veta v odseku 2 § 369 Trestného poriadku) a pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (tento prípad), navyše vetou za bodkočiarkou - správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že dovolací súd nemôže už v tretej inštancii opätovne hodnotiť dôkazy a tak (ako sa to domáha dovolateľ) dokonca dospieť k iným, nepochybne skutkovým záverom, spočívajúcim v tom či boli, resp. neboli konaním uvedeným v skutkovej vete obžaloby naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu. Hodnotenie dôkazov a vyvodenie z toho právnych záverov, je celkom nepochybne kategóriou procesného práva - § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Ustálenie záveru o naplnení, či nenaplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu vždy podlieha rozboru dôkaznej situácie a okolností prípadu, pričom postup podľa § 119 Trestného poriadku (čo je tak isto kategória procesného práva) ukladá povinnosť dokazovať v trestnom konaní

- písm. a) či sa stal skutok a či má znaky trestného činu
- písm. c) závažnosť činu, vrátane príčin a podmienok jeho spáchania (aj materiálny korektív)
- písm. e) následok ...

V rámci dovolacieho konania, iniciovaného oprávnenou osobou uvedenou v ods. 2 § 269 Trestného poriadku, z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, môže najvyšší súd posúdiť len to, či skutok alebo iného okolnosti skutkovej povahy, boli správne právne posúdené a teda, či právna kvalifikácia v celom rozsahu zodpovedá skutkovej vete, v tomto prípade uvedenej v rozsudku súdu prvého stupňa. Nemôže však zasahovať do hodnotenia dôkazného stavu prokurátorom (resp. súdom prvého stupňa) na jednej strane a krajským súdom na druhej strane tak, aby rozhodol, ktorý z týchto subjektov správne posúdil zabezpečené dôkazy a vyhodnotil okolnosti prípadu a ktorý z nich vyvodil z tohto hodnotenia správne právne - kvalifikačné závery. Dovolací súd by tak mohol urobiť len vtedy, ak by dovolanie podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky postupom podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, čo sa ale v predmetnej veci nestalo.

Hoci sa najvyšší súd dôsledne oboznámil s argumentmi všetkých subjektov tohto konania, nemohol k nim zaujať stanovisko, pretože by tak porušil zákonnú maximu vyplývajúcu z vety za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Preto najvyšší súd uzatvára, že nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani iného) a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Ako je vidieť, krajský súd postupoval v súlade so zákonom. Či išlo aj o obsahovo správne rozhodnutie, nemôže najvyšší súd skúmať, pretože by musel preskúmavať a prípadne i korigovať ako právne úvahy a hodnotenia dôkazov a všetky okolnosti prípadu prokurátorom, tak aj právne úvahy a hodnotenia dôkazov a okolnosti prípadu súdmi nižších stupňov.

Dovolací súd v prípade, ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku takúto kompetenciu nemá, a preto neostalo najvyššiemu súdu iné, len rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

S ohľadom na konečný výsledok najvyššieho súdu sa zdanlivo nejavilo nevyhnutným obsahlo citovať z odôvodnenia rozhodnutí okresného a krajského súdu, či z dovolania generálneho prokurátora. Dovolací súd však so zreteľom na vylúčenie akýchkoľvek špekulácií najmä zo strany nie dostatočne zainteresovaných strán, považoval za potrebné aspoň takouto zhrnutou sumarizáciou rozhodných informácií umožniť aj týmto urobiť si aspoň primeraný obraz o predmetnej veci.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.